

บทที่ 4

การอธิบายการใช้ภาษาที่แสดง เวลาในอดีตของภาษาไทย

การแสดง เวลาในอดีตในภาษาไทยแสดงได้โดยใช้ปริบท และโดยแสดงรูปทางภาษาดังมีรายละเอียดดังนี้คือ

4.1 การแสดง เวลาในอดีตในภาษาไทยโดยใช้ปริบท

การแสดง เวลาในอดีตในภาษาไทยโดยใช้ปริบทนั้น หมายถึงการแสดง เวลาในอดีตโดยไม่มีรูปทางภาษาแสดงอยู่ในประโยคนั้น ๆ แต่โดยทั่ว ๆ ไป อาจจะมีปรากฏอยู่ในประโยคที่นำมามีข้างหน้า เช่น

ประโยคคำถาม : เมื่อวานนี้เธอไปไหน

ประโยคคำตอบ : ไปโรงพยาบาล

ในประโยคคำตอบนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่มีการแสดง เวลาในอดีตด้วยวิเศษณ์บอก เวลาอดีต "เมื่อวานนี้" แต่ในประโยคที่นำมามีหน้านั้นก็ทำให้ทราบได้ว่าประโยคนี้แสดง เวลาในอดีต

ในบางกรณีการแสดง เวลาในอดีตอาจจะมีปรากฏอยู่ในข้อความอย่างต้นที่ใดที่หนึ่ง เช่น วิเศษณ์บอกเวลา "ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ---" หรือ "ในกาลครั้งหนึ่ง ---" หรืออนุประโยคที่เกี่ยวกับเวลา เช่น "เมื่อตอนฉันเป็นเด็ก ---" เป็นต้น

4.2 การแสดง เวลาในอดีตในภาษาไทยโดยแสดงรูปทางภาษา (linguistic realization)

การใช้ภาษาที่แสดง เวลาในอดีตในภาษาไทย ประกอบไปด้วยลักษณะดังต่อไปนี้คือ

4.2.1 ความหมายของอดีตกาลในภาษาไทย

ความหมายของ อดีตกาลในภาษาไทยประกอบด้วย

4.2.1.1 ความหมายทั่วไป (Basic meaning) ของอดีตกาล คือ เวลาในอดีต หรือสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต

4.2.1.2 ความหมายเฉพาะของอดีตกาลที่ได้จากการวิเคราะห์ ความหมายในแง่ ของความสัมพันธ์ของ เวลาและการใช้ภาษาด้วยตารางแจกแจงความหมาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เวลา	การพิสัยของ								ภาพของงาน	ตัวอย่าง
	ไม่- marked	marked								
		ที่กระทำเป็นประจำ (Habitual)	ที่กระทำต่อเนื่อง (Progressive)	ที่แสดงเจตนา ตั้งใจ (Volitive)	ที่เสร็จสิ้น (Completive)	ที่เพิ่งสิ้นสุด (Immediate Completive)	ที่แสดงประสบการณ์ (Experiential)	ที่แสดงความมั่นใจ ว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Prospective)		
1. อดีตกาล อดีต	+								Past Unmarked	เขาพบเพื่อน (เมื่อวานนี้)
2. อดีตกาล อดีต		+							Past Habitual	เขามักกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว) เขามักจะกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว)
3. อดีตกาล อดีต			+						Past Progressive	เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เขากำลังอ่านหนังสือ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว)
4. อดีตกาล อดีต			+	+					Past Progressive and Volitive	เขากำลังจะกินข้าวอยู่นั่น (เมื่อเป็นวานนี้) เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้)
5. อดีตกาล อดีต				+					Past Volitive	เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเช้านี้) เขาจะไปแล้ว (เมื่อเช้านี้)
6. อดีตกาล อดีต					+				Past Completive	เขากินข้าวแล้ว (เมื่อเช้านี้) เขาได้ตัดสินใจที่จะพูด (เมื่อเช้านี้) เขาได้ตัดสินใจที่จะพูดแล้ว (เมื่อเช้านี้)
7. อดีตกาล อดีต						+			Past Immediate Completive	เขาเพิ่งกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย) เขาเพิ่งจะกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)
8. อดีตกาล อดีต							+		Past Experiential	เขาเคยไปส่งชลา (เมื่อเดือนที่แล้ว) เขาเคยไปส่งชลาแล้ว (เมื่อเดือนที่แล้ว)
9. อดีตกาล อดีต						+	+		Past Immediate Completive and Experiential	เขาเพิ่งเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว) เขาเพิ่งจะเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)
10. อดีตกาล อดีต								+	After Past Prospective	ทุกคนเมื่อปีที่แล้ว) หลังจากเขาพูดเสร็จ เขา(ก็) จะพักภาค ผู้รับ

จากตารางที่ 11 ลักษณะสำคัญที่แสดงความหมายของอดีตกาลในภาษาไทย คือ เวลาในอดีตและการณีสัญณะ

เวลาในอดีต จำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

เวลาในอดีต

เวลาหลังอดีต

การณีสัญณะจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การณีสัญณะที่ไม่แสดงรูป (unmarked) ได้แก่ อดีตกาลที่แสดงว่าได้กระทำแล้ว (Past Unmarked) เช่น เขาพบเพื่อน (เมื่อวานนี้) และการณีสัญณะที่แสดงรูป (marked)* การณีสัญณะที่แสดงรูปจะแสดงรูปด้วยการเติมคำกริยานุเคราะห์หลังไปกับคำกริยา คำกริยานุเคราะห์ที่เติมลงไปนี้อาจเติมข้างหน้าหรือข้างหลังคำกริยา หรือเติมทั้งข้างหน้าและข้างหลังคำกริยาก็ได้

การณีสัญณะที่แสดงรูป (marked) ได้แก่

Habitual มีความหมายว่า การณีสัญณะที่กระทำเป็นประจำ ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "มัก" "มักจะ" ดังเช่นในประโยค เขามักกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว) เขามักจะกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว)

Progressive มีความหมายว่า การณีสัญณะที่กระทำต่อเนื่อง ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "กำลัง...อยู่" "กำลัง" "อยู่" ดังเช่นในประโยค เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เขากำลังอ่านหนังสือ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เขาอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว)

Progressive and Volitive มีความหมายว่า การณีสัญณะที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจ ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "กำลังจะ...อยู่แล้ว" "กำลังจะ...อยู่" ดังเช่นในประโยค เขากำลังจะกินข้าวอยู่แล้ว (เมื่อเป็นวานนี้) เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้)

* ในภาคแสดง-วลี (Predicate-Phrase) Aux จะจำแนกเป็น Aspect แต่บางคนอาจจำแนก Aux เป็น Tense และ Aspect

Volitive มีความหมายว่า การณ์ลักษณะที่แสดงความตั้งใจ ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "จะ---อยู่แล้ว" "จะ---แล้ว" ดังเช่นในประโยค เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเข้านี้) เขาจะไปแล้ว (เมื่อเข้านี้)

Completive มีความหมายว่า การณ์ลักษณะที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "แล้ว" "ได้" "ได้---แล้ว" ดังเช่นในประโยค เขากินข้าวแล้ว (เมื่อเข้านี้) เขาได้ตัดลิ้นใจที่จะพูด (เมื่อเข้านี้) เขาได้ตัดลิ้นใจที่จะพูดแล้ว (เมื่อเข้านี้)

Immediate Completive มีความหมายว่า การณ์ลักษณะที่เพิ่งสิ้นสุด ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "เพิ่ง" "เพิ่งจะ" ดังเช่นในประโยค เขาเพิ่งกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย) เขาเพิ่งจะกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)

Experiential มีความหมายว่า การณ์ลักษณะที่แสดงประสบการณ์ชีวิต ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "เคย" "เคย---แล้ว" ดังเช่นในประโยค เขาเคยไปส่งขลา (เมื่อเดือนที่แล้ว) เขาเคยไปส่งขลาแล้ว (เมื่อเดือนที่แล้ว)

Immediate Completive and Experiential มีความหมายว่า การณ์ลักษณะที่เพิ่งสิ้นสุดและแสดงประสบการณ์ชีวิต ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "เพิ่งเคย" "เพิ่งจะเคย" ดังเช่นในประโยค เขาเพิ่งเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว) เขาเพิ่งจะเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)

Prospective มีความหมายว่า การณ์ลักษณะที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้คำกริยานุเคราะห์ว่า "(ก็)จะ" ดังเช่นในประโยค (ทุกคนเมื่อปีที่แล้ว) หลังจากเขาพูด เลิศเขา (ก็)จะหักทนายผู้รัง

ตารางที่ 12 ข้างล่างนี้แสดงชนิดของอดีตกาลในภาษาไทย และความหมายของแต่ละชนิด พร้อมด้วยประโยคตัวอย่าง นอกจากนั้นตารางยังแสดงให้เห็นประโยคในภาษาไทย ซึ่งมีความหมายเดียวกันแต่มีรูปต่างกัน ดังนี้

เขามักกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว), เขามักจะกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว) เป็นอดีตกาลที่กระทำ เป็นประสาว์ที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว), เขากำลังอ่านหนังสือ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว), เขาอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เป็นอดีตกาลที่กระทำต่อเนื่องที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขากำลังจะกินข้าวอยู่แล้ว (เมื่อเป็นวานนี้), เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้) เป็นอดีตกาลที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเข้านี้), เขาจะไปแล้ว (เมื่อเข้านี้) เป็นอดีตกาลที่แสดงความตั้งใจที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขากินข้าวแล้ว (เมื่อเข้านี้), เขาได้ตัดสินใจที่จะพูด (เมื่อเข้านี้), เขาได้ตัดสินใจที่จะพูดแล้ว (เมื่อเข้านี้) เป็นอดีตกาลที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขาเพิ่งกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย), เขาเพิ่งจะกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย) เป็นอดีตกาลที่เพิ่งสิ้นสุดที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขาเคยไปสังขลา (เมื่อเดือนที่แล้ว), เขาเคยไปสังขลาแล้ว (เมื่อเดือนที่แล้ว) เป็นอดีตกาลที่แสดงประสบการณ์ชีวิตที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

เขาเพิ่งเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว), เขาเพิ่งจะเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว) เป็นอดีตกาลที่เพิ่งสิ้นสุดและแสดงประสบการณ์ชีวิตที่มีความหมายเดียวกันแต่แสดงรูปต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ชนิดของอดีตกาล ความหมายและประโยคตัวอย่างของอดีตกาลในภาษาไทย

ชนิดของอดีตกาล	ความหมาย	ประโยคตัวอย่าง
1. อดีตกาลที่แสดงว่าไต่กระทำแล้ว	ที่ไต่กระทำแล้ว (Past Unmarked)	เขาพบเพื่อน (เมื่อวานนี้)
2. อดีตกาลที่กระทำเป็นประจำ	ที่กระทำเป็นประจำ (Past Habitual)	เขามักกินข้าวคนเดียว (เมื่อตอนที่แล้ว) เขามักจะกินข้าวคนเดียว (เมื่อตอนที่แล้ว)
3. อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่อง	ที่กระทำต่อเนื่อง (Past Progressive)	เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เขากำลังอ่านหนังสือ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว) เขากำลังหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว)
4. อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจ	ที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจ (Past Progressive and Volitive)	เขากำลังจะกินข้าวอยู่แล้ว (เมื่อเป็นวานนี้) เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้)
5. อดีตกาลที่แสดงความตั้งใจ	ที่แสดงความตั้งใจ (Past Volitive)	เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเข้านี้) เขาจะไปแล้ว (เมื่อเข้านี้)
6. อดีตกาลที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์	ที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (Past Completive)	เขาก็กินข้าวแล้ว (เมื่อเข้านี้) เขาได้ตัดสินใจที่จะพูด (เมื่อเข้านี้) เขาได้ตัดสินใจที่จะพูดแล้ว (เมื่อเข้านี้)
7. อดีตกาลที่เพิ่งสิ้นสุด	ที่เพิ่งสิ้นสุด (Past Immediate Completive)	เขาเพิ่งกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย) เขาเพิ่งจะกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)
8. อดีตกาลที่แสดงประสบการณ์ชีวิต	ที่แสดงประสบการณ์ชีวิต (Past Experiential)	เขาเคยไปส่งยา (เมื่อเดือนที่แล้ว) เขาเคยไปส่งยาแล้ว (เมื่อเดือนที่แล้ว)
9. อดีตกาลที่เพิ่งสิ้นสุดและแสดงประสบการณ์ชีวิต	ที่เพิ่งสิ้นสุดและแสดงประสบการณ์ชีวิต (Past Immediate Completive and Experiential)	เขาเพิ่งเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว) เขาเพิ่งจะเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)
10. อดีตกาลที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอดีต	ที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอดีต (After Past Prospective)	เขากินเมื่อปีที่แล้ว หลังจากเขาพูดเสร็จ เขาเพิ่งจะตกใจอยู่

สรุป

ความหมายทั่วไปของอดีตกาล คือ เวลาในอดีตหรือสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต ส่วนความหมายเฉพาะซึ่งได้จากกรวยศัพท์ ความสัมพันธ์ของกาลและการณลักษณะที่ไม่แสดงรูป (unmarked) และกาลและการณลักษณะที่แสดงรูป (marked)

การณลักษณะที่ไม่แสดงรูปได้แก่

การณลักษณะที่ได้กระทำแล้ว (Unmarked)

การณลักษณะที่แสดงรูปได้แก่

การณลักษณะที่กระทำเป็นประจำ (Habitual)

การณลักษณะที่กระทำต่อเนื่อง (Progressive)

การณลักษณะที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจ (Progressive and Volitive)

การณลักษณะที่แสดงความตั้งใจ (Volitive)

การณลักษณะที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (Completive)

การณลักษณะที่เพิ่งสิ้นสุดลง (Immediate Completive)

การณลักษณะที่แสดงประสบการณ์ชีวิต (Experiential)

การณลักษณะที่เพิ่งสิ้นสุดและแสดงประสบการณ์ชีวิต (Immediate Completive and Experiential)

การณลักษณะที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (Prospective)

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่ามีประโยคที่ใช้อดีตกาลซึ่งมีความหมายเดียวกัน แต่แสดงรูปต่างกัน

4.2.2 ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของอดีตกาลในภาษาไทย

การอธิบายอดีตกาลตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตมีดังนี้คือ

4.2.2.1 กฎโครงสร้างวลีในภาษาไทย

ตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต จะเสนอกฎโครงสร้างวลีในภาษาไทย

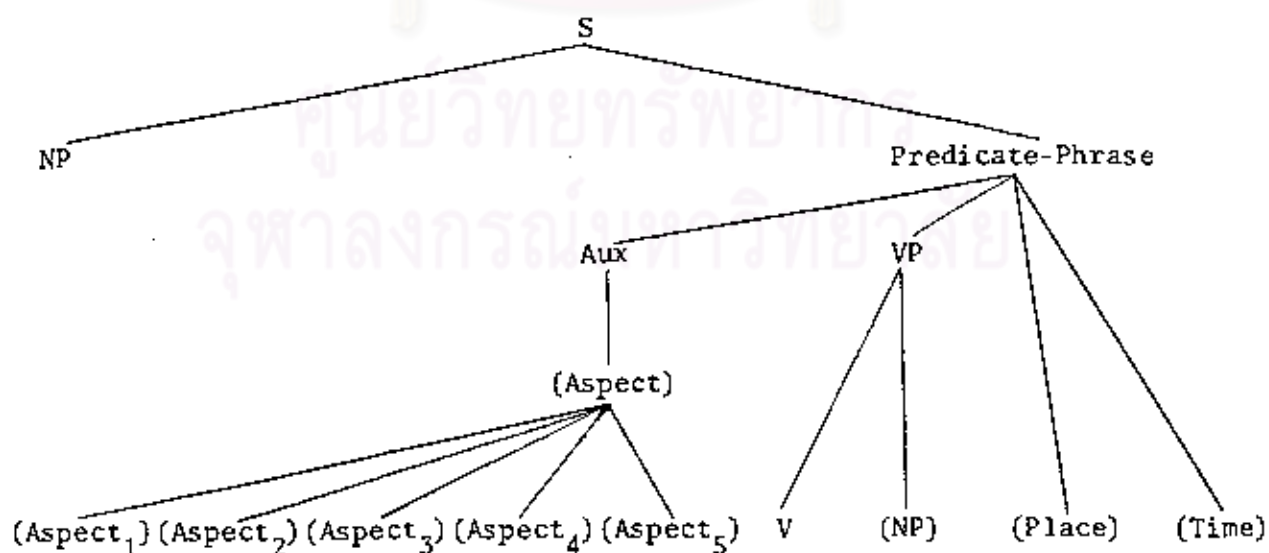
ดังนี้

- (i) S \longrightarrow NP Predicate-Phrase
- (ii) Predicate-Phrase \longrightarrow Aux VP (Place) (Time)
- (iii) Aux \longrightarrow (Aspect)
- (iv) (Aspect) \longrightarrow (Aspect₁) (Aspect₂) (Aspect₃)
(Aspect₄) (Aspect₅)
- (v) VP \longrightarrow V(NP)
- (vi) (Time) \longrightarrow ๑.เศษตัวเลขบอกเวลา

4.2.2.2 โครงสร้างสัท

แผนภูมิที่ 5

อดีตกาลภาษาไทยในโครงสร้างสัท

จากแผนภูมิต้นไม้ี้จะเห็นได้ว่า ไม่มีหน่วยกาลปรากฏในโครงสร้างวลีของภาคแสดง-วลี
ซึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าในโครงสร้างวลีของภาษาไทยย่อมจะไม่มีส่วนบอติดกาลปรากฏ และได้กล่าว
แล้วว่าเมื่อไม่มีหน่วยกาลปรากฏ การแสดงกาลในภาษาไทยจะแสดงได้ด้วยการณลักษณะ วิเศษณ์วลี
บอกเวลาและปริบท

จากกฎโครงสร้างวลี (iv) คือ

(Aspect) \longrightarrow (Aspect₁) (Aspect₂) (Aspect₃) (Aspect₄)
(Aspect₅)

(Aspect₁) (Aspect₂) (Aspect₃) (Aspect₄) (Aspect₅) ได้แก่ คำกริยาอนุเคราะห์ต่อไปนี้

(Aspect₁) \longrightarrow (มัก), (กำลัง), (ได้), (เพิ่ง)

(Aspect₂) \longrightarrow (จะ)

(Aspect₃) \longrightarrow (เคย)

(Aspect₄) \longrightarrow (อยู่)

(Aspect₅) \longrightarrow (แล้ว)

ดังมีการแสดงตำแหน่งของการณลักษณะดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การแสดงตำแหน่งของการณลักษณะ

(Aspect ₁)	(Aspect ₂)	(Aspect ₃)	(Aspect ₄)	(Aspect ₅)
(มัก)	(จะ)	(เคย)	(อยู่)	(แล้ว)
(กำลัง)				
(ได้)				
(เพิ่ง)				

ตัวอย่าง

เขามักกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว)
 เขามักจะกินข้าวคนเดียว (เมื่อปีที่แล้ว)
 เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว)
 เขากำลังอ่านหนังสือ (เมื่อชั่วโมงที่แล้ว)
 เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้)
 เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้)
 เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเข้านี้)
 เขาจะไปแล้ว (เมื่อเข้านี้)
 เขากินข้าวแล้ว (เมื่อเข้านี้)
 เขาได้ตัดสินใจที่จะพูด (เมื่อเข้านี้)
 เขาได้ตัดสินใจที่จะพูดแล้ว (เมื่อเข้านี้)
 เขาเพิ่งกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)
 เขาเพิ่งจะกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)
 เขาเคยไปส่งขลา (เมื่อเดือนที่แล้ว)
 เขาเคยไปส่งขลาแล้ว (เมื่อเดือนที่แล้ว)
 เขาเพิ่งเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)
 เขาเพิ่งจะเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)
 (ทุกคืนเมื่อปีที่แล้ว) หลังจากเขาพูดเสร็จเขา(ก็)จะหักท้ายผู้ฟัง

วิเศษณ์วิเศษณ์บอกเวลา เป็นหน่วยแสดงเวลาที่ชัดเจนที่สุดในภาษาไทย ทั้งนี้เพราะวิเศษณ์วิเศษณ์บอกเวลาจะเป็นเครื่องบ่งบอกว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นเวลาใด เช่นในประโยคที่มีวิเศษณ์วิเศษณ์บอกเวลาติดปรากฏอยู่ก็แสดงว่า เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในอดีต คือเกิดก่อนเวลาที่ผู้พูดพูดประโยคนั้น

ตัวอย่าง

เขาไปภูเกิดเมื่อวานนี้

คำว่า "เมื่อวานนี้" คือวิเศษณ์บอกเวลาอดีต เป็นเครื่องหมายอดีตกาล

วิเศษณ์บอกเวลาในอดีต ได้แก่คำว่า เมื่อวานนี้ ปลาย เมื่อเดือนก่อน เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว และอื่น ๆ อีก¹

4.2.2.3 โครงสร้างผิว

โครงสร้างลึกของประโยคในภาษาไทย เมื่อใส่คำศัพท์แล้วจะเปลี่ยนเป็นโครงสร้างผิวที่ใช้ในภาษาไทยได้ ดังเช่น เมื่อใส่คำศัพท์ให้แก่โครงสร้างลึกต่อไปนี้

ตัวอย่าง

NP	V	NP	Place	Time
พ่อ	ตัด	หญ้า	ที่สนาม	เมื่อวานนี้

ประโยคที่ได้จากโครงสร้างลึกที่ติดคำศัพท์แล้ว คือ ประโยคในโครงสร้างผิวของภาษาไทย

กฎการ परिवรรตของอดีตกาลในภาษาไทย คือ

- 1) กฎการย้ายตำแหน่งการณีสักขณะซึ่งเป็นกฎบังคับใช้

(T. obligatory)

(Aspect₁) (Aspect₂) (Aspect₃) (Aspect₄) (Aspect₅) V(NP) ⇒⇒

(Aspect₁) (Aspect₂) (Aspect₃) V(NP) (Aspect₄) (Aspect₅)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ดูรายละเอียดโครงสร้างของวิเศษณ์บอกเวลาได้ใน อังอร สุพันธ์วิเศษณ์, "กาลในภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทอักษรศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า 132-159.

กฎการ परिवรรตกฎนี้แจงได้ว่า (Aspect₄) (Aspect₅) เมื่อหน้า V(NP)
จะ परिवรรตเป็น V(NP) ตามด้วย (Aspect₄) (Aspect₅)

ตัวอย่าง

เขากำลังจะอยู่แล้วกินข้าว (เมื่อเป็นวานนี้) \implies เขากำลังจะกินข้าวอยู่แล้ว
(เมื่อเป็นวานนี้)

เขาจะอยู่แล้วไป (เมื่อเข้านี้) \implies เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเข้านี้)

เขาเคยแล้วไปส่งยลา \implies เขาเคยไปส่งยลาแล้ว

2) กฎการย้ายที่วิเศษณ์ลึบออกเวลา เป็นกฎไม่บังคับใช้

(T. optional)

NP+VP+Time \implies Time+NP+VP

กฎการ परिवรรตกฎนี้แจงออกได้ว่า โครงรูปประโยคซึ่งประกอบด้วยนามวลี กริยาวลีและ
วิเศษณ์ลึบออกเวลา จะ परिवรรตเป็นโครงสร้างประโยคซึ่งประกอบด้วยวิเศษณ์ลึบออกเวลา นามวลี
และกริยาวลี

จะได้ ประโยคในภาษาไทยที่วิเศษณ์ลึบออกเวลาปรากฏอยู่ท้ายประโยคอาจจะใช้กฎ
การ परिवรรตกฎนี้ย้ายวิเศษณ์ลึบออกเวลาให้มาอยู่หน้าประโยคได้

ตัวอย่าง

พ่อตัดหญ้าที่สนามเมื่อวานนี้ \implies เมื่อวานนี้พ่อตัดหญ้าที่สนาม

คำอธิบายทั้งหมดเกี่ยวกับอดีตกาลในภาษาไทยดังกล่าวมาแล้ว พอจะลึรูปให้เห็นชัดเจน

อิงฮัน สังคตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความหมายและหน่วยกาลและการณ์ลักษณะในโครงสร้างประโยคและการณ์ลักษณะในโครงสร้างประโยคของ เวลา ในอดีตในภาษาไทย

ความหมายของอดีตกาล	หน่วยกาลและการณ์ลักษณะในโครงสร้างประโยค		รูปของกาลและการณ์ลักษณะ ในโครงสร้างประโยค	ประโยค
	หน่วยกาล (Time)	หน่วยการณ์ลักษณะ		
1. อดีตกาลที่แสดงว่าได้กระทำแล้ว (Past Unmarked)	(Time)	-		เขาพบเพื่อน (เมื่อวานนี้)
2. อดีตกาลที่กระทำเป็นประจำ (Past Habitual)	(Time)	(Aspect)	มัก มักจะ	เขามัก <u>กิน</u> ข้าวคนเดียว (เมื่อ <u>อดีต</u> แล้ว) เขามัก <u>จะ</u> กินข้าวคนเดียว (เมื่อ <u>อดีต</u> แล้ว)
3. อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่อง (Past Progressive)	(Time)	(Aspect)	กำลัง---อยู่ กำลัง อยู่	เขากำลัง <u>นั่ง</u> อ่านหนังสือ <u>อยู่</u> (เมื่อ <u>ช่วง</u> นั้นแล้ว) เขากำลัง <u>นั่ง</u> อ่านหนังสือ (เมื่อ <u>ช่วง</u> นั้นแล้ว) เขากำลัง <u>นั่ง</u> อยู่ (เมื่อ <u>ช่วง</u> นั้นแล้ว)
4. อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจ (Past Progressive and Volitive)	(Time)	(Aspect)	กำลังจะ---อยู่แล้ว กำลังจะ---อยู่	เขากำลัง <u>จะ</u> กินข้าว <u>อยู่</u> แล้ว (เมื่อ <u>เป็น</u> วานนี้) เขากำลัง <u>จะ</u> กินข้าว <u>อยู่</u> (เมื่อ <u>เป็น</u> วานนี้)
5. อดีตกาลที่แสดงความตั้งใจ (Past Volitive)	(Time)	(Aspect)	จะ---อยู่แล้ว จะ---แล้ว	เขา <u>จะ</u> ไป <u>อยู่</u> แล้ว (เมื่อ <u>เข้า</u> นี้) เขา <u>จะ</u> ไป <u>แล้ว</u> (เมื่อ <u>เข้า</u> นี้)
6. อดีตกาลที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (Past Completive)	(Time)	(Aspect)	แล้ว ได้ ได้---แล้ว	เขา <u>กิน</u> ข้าว <u>แล้ว</u> (เมื่อ <u>เข้า</u> นี้) เขา <u>ได้</u> คิดจิตใจที่ <u>จะ</u> พูด (เมื่อ <u>เข้า</u> นี้) เขา <u>ได้</u> คิดจิตใจที่ <u>จะ</u> พูด <u>แล้ว</u> (เมื่อ <u>เข้า</u> นี้)
7. อดีตกาลที่เพิ่งสิ้นสุด (Past Immediate Completive)	(Time)	(Aspect)	เพิ่ง เพิ่งจะ	เขา <u>เพิ่ง</u> กินข้าว (เมื่อ <u>ตอน</u> บ่าย) เขา <u>เพิ่งจะ</u> กินข้าว (เมื่อ <u>ตอน</u> บ่าย)
8. อดีตกาลที่แสดงประสบการณ์ชีวิต (Past Experiential)	(Time)	(Aspect)	เคย เคย---แล้ว	เขา <u>เคย</u> ไป <u>สง</u> ขลา (เมื่อ <u>เมื่อ</u> นั้นแล้ว) เขา <u>เคย</u> ไป <u>สง</u> ขลา <u>แล้ว</u> (เมื่อ <u>เมื่อ</u> นั้นแล้ว)
9. อดีตกาลที่เพิ่งสิ้นสุดและแสดงประสบการณ์ชีวิต (Past Immediate Completive and Experiential)	(Time)	(Aspect)	เพิ่งเคย เพิ่งจะเคย	เขา <u>เพิ่ง</u> เคยไป <u>เมือง</u> นอก (เมื่อ <u>เมื่อ</u> นั้นแล้ว) เขา <u>เพิ่งจะ</u> เคยไป <u>เมือง</u> นอก (เมื่อ <u>เมื่อ</u> นั้นแล้ว)
10. อดีตกาลที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอดีต (After Past Prospective)	(Time)	(Aspect)	ก็ <u>จะ</u>	ทุกคน <u>เมื่อ</u> นั้นแล้ว) หลังจาก <u>เขา</u> พูด <u>แล้ว</u> <u>จะ</u> เขา <u>ก็</u> <u>จะ</u> หักทาบ <u>ผู้</u> ซึ่ง

4.2.3 ลักษณะทางเสียง

เนื่องจากภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางเสียง ที่เกี่ยวข้องกับกาล ดังเช่น ภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

คำว่า "เดิน" จะออกเสียงเป็น [ดะ:ท]

คำว่า "นอน" จะออกเสียงเป็น [ทอะ:ท]

ฯลฯ

4.2.4 ชนิดต่าง ๆ ของการใช้ภาษาที่แสดงเวลาในอดีตในภาษาไทย

อดีตกาลในภาษาไทย สามารถจำแนกได้เป็น 10 ชนิด ตามความหมายของเวลา และการณ์ลักษณะที่ปรากฏร่วมกับ

อดีตกาลในภาษาไทยซึ่งจำแนกออกได้เป็น 10 ชนิด นั้นมีรายละเอียดดังนี้

4.2.4.1 อดีตกาลที่แสดงว่าได้กระทำแล้ว

อดีตกาลชนิดนี้หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและไม่แสดงการณ์ลักษณะ

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษาดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างสังก

V

(Time)

รูปในโครงสร้างสัง

คำกริยา เช่น พบ ฯลฯ

วิเศษณ์วิเศษบอกเวลา เช่น เมื่อวานนี้ ฯลฯ

ตัวอย่าง

เขาพบเพื่อน (เมื่อวานนี้)

4.2.4.2 อดีตกาลที่กระทำเป็นประจำ

อดีตกาลชนิดนี้มีการณ์ลักษณะที่กระทำเป็นประจำปรากฏร่วมกับ หมายถึง เหตุการณ์ที่กระทำหลายครั้งหรือเป็นประจำจนเป็นนิสัยในอดีต

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษาดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างวลี

V

(Time)

(Aspect)

รูปในโครงสร้างวลี

คำกริยา เช่น กิน ฯลฯ

วิเศษณ์บอกเวลา เช่น เมื่อซีทีแล้ว ฯลฯ

การณลักษณะ เช่น มัก, มักจะ

ตัวอย่าง

เขามักกินข้าวคนเดียว (เมื่อซีทีแล้ว)เขามักจะกินข้าวคนเดียว (เมื่อซีทีแล้ว)

4.2.4.3 อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่อง

อดีตกาลชนิดนี้มีการณลักษณะที่กระทำต่อเนื่องปรากฏร่วมด้วย หมายถึง เหตุการณ์ที่ดำเนินต่อเนื่องในอดีต

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษาดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างวลี

V

(Time)

(Aspect)

รูปในโครงสร้างวลี

คำกริยา เช่น อ่าน ฯลฯ

วิเศษณ์บอกเวลา เช่น

เมื่อซีทีแล้ว ฯลฯ

การณลักษณะ เช่น กำลัง---อยู่, กำลัง, อยู่

ตัวอย่าง

เขากำลังอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อซีทีแล้ว)เขากำลังอ่านหนังสือ (เมื่อซีทีแล้ว)เขาอ่านหนังสืออยู่ (เมื่อซีทีแล้ว)

4.2.4.4 อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจ

อดีตกาลชนิดนี้มีการณลักษณะที่กระทำต่อเนื่องและแสดงความตั้งใจปรากฏร่วมด้วย หมายถึง การกระทำที่ดำเนินต่อเนื่องและมีความตั้งใจที่จะกระทำเหตุการณ์นั้น ๆ

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษา ดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างสีก	รูปในโครงสร้างผิว
V	คำกริยา เช่น กิน ฯลฯ
(Time)	วิเศษณ์วลีบอกเวลา เช่น
	เมื่อเป็นวานนี้ ฯลฯ
(Aspect)	การณีสักขณะ เช่น กำลังจะ---อยู่แล้ว, กำลังจะ---อยู่

ตัวอย่าง

เขากำลังจะกินข้าวอยู่แล้ว (เมื่อเป็นวานนี้)

เขากำลังจะกินข้าวอยู่ (เมื่อเป็นวานนี้)

4.2.4.5 อดีตกาลที่แสดงความตั้งใจ

อดีตกาลชนิดนี้มีการณีสักขณะที่แสดงความตั้งใจ ปรากฏร่วมด้วย หมายถึง ความตั้งใจที่จะกระทำเหตุการณ์หนึ่ง ๆ

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษา ดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างสีก	รูปในโครงสร้างผิว
V	คำกริยา เช่น ไป ฯลฯ
(Time)	วิเศษณ์วลีบอกเวลา เช่น เมื่อเช้านี้ ฯลฯ
(Aspect)	การณีสักขณะ เช่น จะ---อยู่แล้ว, จะ---แล้ว

ตัวอย่าง

เขาจะไปอยู่แล้ว (เมื่อเช้านี้)

เขาจะไปแล้ว (เมื่อเช้านี้)

4.2.4.6 อดีตกาลที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์

อดีตกาลชนิดนี้มีการณีสักขณะที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ปรากฏร่วมด้วย หมายถึง เหตุการณ์ที่กระทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษา ดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างลึก	รูปในโครงสร้างผิว
V	คำกริยา เช่น กิน, ตัดสินใจ ฯลฯ
(Time)	วิเศษณ์วิเศษบอกเวลา เช่น เมื่อเข้านี้ ฯลฯ
(Aspect)	การณลักษณะ เช่น แล้ว, ได้, ได้--แล้ว

ตัวอย่าง

เขากินข้าวแล้ว (เมื่อเข้านี้)

เขาได้ตัดสินใจที่จะพูด (เมื่อเข้านี้)

เขาได้ตัดสินใจที่จะพูดแล้ว (เมื่อเข้านี้)

4.2.4.7 อดีตกาลที่เพ็งสิ้นสุด

อดีตกาลชนิดนี้มีการณลักษณะที่เพ็งสิ้นสุดปรากฏร่วมกับ หมายถึง เหตุการณ์ที่เพ็งทำเสร็จสิ้นไป

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษาดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างลึก	รูปในโครงสร้างผิว
V	คำกริยา เช่น กิน ฯลฯ
(Time)	วิเศษณ์วิเศษบอกเวลา เช่น เมื่อตอนบ่าย ฯลฯ
(Aspect)	การณลักษณะ เช่น เพ็ง, เพ็งจะ

ตัวอย่าง

เขาเพ็งกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)

เขาเพ็งจะกินข้าว (เมื่อตอนบ่าย)

4.2.4.8 อดีตกาลที่แสดงประสพการณ์ชีวิต

อดีตกาลชนิดนี้มีการณลักษณะที่แสดงประสพการณ์ชีวิตปรากฏร่วมกับ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนับเป็นประสพการณ์อย่างหนึ่งที่ผ่านมาในชีวิต

อดีตกาลชนิดนี้จะแสดงรูปในภาษาดังนี้คือ

รูปในโครงสร้างลึก	รูปในโครงสร้างผิว
V	คำกริยา เช่น ไป ฯลฯ
(Time)	วิเศษณ์วิเศษบอกเวลา เช่น เมื่อเดือนที่แล้ว ฯลฯ

(Aspect)

การณัลักษณะ เช่น เคย, เคย---แล้ว

ตัวอย่าง

เขาเคยไปสงขลา (เมื่อเดือนที่แล้ว)เขาเคยไปสงขลาแล้ว (เมื่อเดือนที่แล้ว)

4.2.4.9 อดีตกาลที่เพ็งสิ้นสุดและแสดงประสบบการณัชีวิต

อดีตกาลยณัณตณัมีการณัลักษณะที่เพ็งสิ้นสุดและแสดงประสบบการณัชีวิต

ปรากฏรวมด้วย หมายถึง เหตุการณัที่เพ็งห่าเสริจสิ้นไปและนับเป็นประสบบการณัชีวิต

อดีตกาลยณัณตณัจะแสดงรูปในภาษาตังนี้คือ

รูปในโครงสร้างสิก

รูปในโครงสร้างผิว

V

คำกริยา เช่น ไป, เห็น ฯลฯ

(Time)

วิเศษณ์วลิบอกเวลา เช่น เมื่อปีที่แล้ว ฯลฯ

(Aspect)

การณัลักษณะ เช่น เพ็งเคย, เพ็งจะเคย

ตัวอย่าง

เขาเพ็งเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)เขาเพ็งจะเคยไปเมืองนอก (เมื่อปีที่แล้ว)

4.2.4.10 อดีตกาลที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอดีต

อดีตกาลยณัณตณัมีการณัลักษณะที่แสดงความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอดีต

ปรากฏรวมด้วย หมายถึง เหตุการณัที่มั่นใจว่าจะเกิดขึ้นในอดีต

อดีตกาลยณัณตณัจะแสดงรูปในภาษาตังนี้คือ

รูปในโครงสร้างสิก

รูปในโครงสร้างผิว

V

คำกริยา เช่น หักทาย ฯลฯ

(Time)

วิเศษณ์วลิบอกเวลา เช่น ทุกคืนเมื่อปีที่แล้ว

ฯลฯ

(Aspect)

การณัลักษณะ เช่น (ก็)จะ

ตัวอย่าง

(ทุกคืนเมื่อปิดแล้ว) หลังจากเขาพูดเสร็จเขา (ก็) จะหักทนายผู้ฟัง

4.2.5 สรุป

ความหมายของการใช้ภาษาที่แสดง เวลาในอดีตในภาษาไทยเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ เวลาในอดีตและการณลักษณะ เวลาในอดีตจำแนกออกเป็น เวลาในอดีตและ เวลาหลังอดีต ส่วน การณลักษณะจำแนกออกเป็น การณลักษณะที่ปรากฏรูป (marked) และการณลักษณะที่ไม่ปรากฏรูป (unmarked)

การใช้ภาษาที่แสดง เวลาในอดีต จำแนกออกเป็น 10 ชนิด คือ

- อดีตกาลที่แสดงว่าได้กระทำแล้ว
- อดีตกาลที่กระทำเป็นประจำ
- อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่อง
- อดีตกาลที่กระทำต่อเนื่องและแสดง ความตั้งใจ
- อดีตกาลที่แสดง ความตั้งใจ
- อดีตกาลที่ เลิศล้ำ สิ้นสมบูรณ์
- อดีตกาลที่ เพิ่ง สิ้นสุด
- อดีตกาลที่แสดง ประสพการณ์ชีวิต
- อดีตกาลที่ เพิ่ง สิ้นสุดและแสดง ประสพการณ์ชีวิต
- อดีตกาลที่แสดง ความมั่นใจว่าจะ เกิดขึ้นในอดีต

นอกจากนี้ภาษาไทยยังแสดงกาลได้ด้วยปริบท โดยการแสดง เวลาในอดีตด้วยวิเศษณ์วลี บอก เวลาในอดีต ปรากฏในประโยคนำของบทสนทนา ในบางกรณการ แสดง เวลาในอดีตอาจจะ ปรากฏอยู่ในข้อความข้างต้นก็ได้ที่หนึ่ง เช่น วิเศษณ์วลีบอกเวลา "ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว---" หรือ "ในครั้งครั้งหนึ่ง---" หรืออนุประโยคที่เกี่ยวกับเวลา เช่น "เมื่อตอนฉันเป็นเด็ก---" เป็นต้น